

Utrikesdepartementet
Bistånds- och utrikeshandelsministern

Till riksdagen

Svar på fråga 2024/25:947 av Olle Thorell (S)
Handel och relationer med Afrika söder om Sahara

Olle Thorell har frågat mig på vilket sätt jag avser att agera inom ramen för min tjänsteutövning för att stärka Sveriges och EU:s handelsrelationer med subsahariska Afrika.

Med sina rika naturresurser en snabbt växande, ung och alltmer utbildad befolkning, världens största frihandelsområde och en marknad på 1,5 miljarder människor har handelsrelationerna med Afrika stor potential att utvecklas. Regeringen verkar för en fri, hållbar och regelbaserad världshandel som främjar export, import och investeringsflöden. Denna ansats är grundläggande även när det gäller EU:s handel med Afrika.

EU har ett brett partnerskap med Afrika och är den afrikanska kontinentens viktigaste handelspartner. Regeringens uppfattning är att det av geopolitiska, handelspolitiska och utvecklingspolitiska skäl är viktigt att EU ytterligare stärker relationerna och utvecklar handeln med Afrika. EU:s ekonomiska partnerskapsavtal (EPA) är viktiga verktyg för att uppnå detta.

EPA-avtalet mellan EU och Kenya är det mest ambitiösa avtalet som har förhandlats med ett afrikanskt land och visar på framsteg för att stärka handelsrelationerna och främja hållbar utveckling. Regeringen stödjer även förhandlingarna om ett fördjupat EPA-avtal mellan EU och fem afrikanska länder i det så kallade EU-ESA5.

Det afrikanska frihandelsområdet AfCFTA (African Continental Free Trade Area) är världens största och syftar till att skapa en integrerad marknad på den afrikanska kontinenten med positiv effekt på ekonomisk tillväxt och utveckling. Genom det handelsrelaterade biståndet stödjer Sverige AfCFTA bland annat genom kapacitetsutveckling, standardisering, stöd till tullmyndigheter samt i samarbete med EU stöd till AfCFTA-sekretariatet.

Sverige verkar även på andra sätt för att utveckla handelsrelationerna med Afrika. Exempelvis genom Kommerskollegiums handelspolitiska utbildning Trade Academy Trade Policy får tjänstemän, entreprenörer och företagare från Afrika lära sig metoder och verktyg i handelsrelaterade frågor. Kommerskollegium har även samarbeten med handelsministerierna i Namibia och Zambia och genomför en förstudie med Rwanda om tekniska handelshinder.

Merparten av länderna i Afrika söder om Sahara åtnjuter tullättnader genom EU:s allmänna preferenssystem (GSP), som ger tullättnader för att stödja ekonomisk utveckling i låg- och lägre medelinkomstländer. För de minst utvecklade länderna i Afrika innebär det nolltull eller starkt reducerade tullar på alla varor utom vapen (Everything But Arms, EBA). Sverige värnar om ett öppet och förmånligt GSP-system.

För att stärka handelsrelationerna i länderna i ASS krävs samverkan mellan offentliga och privata aktörer. Svenska företags engagemang, innovativa lösningar och expertis gör dem till viktiga aktörer för hållbar utveckling. Regeringen har starkt fokus på att tillvarata synergier mellan utvecklingssamarbetet, handelspolitiken och främjandet. Business Sweden har fått i uppdrag att samordna Team Sweden-aktörer, främst Sida, Swedfund AB, Exportkreditnämnden, Svensk Exportkredit AB och Kommerskollegium i syfte att stärka det svenska erbjudandet. På EU-nivå utgör konnektivitetsstrategin Global Gateway ett viktigt verktyg för att stärka partnerskap och handelsrelationer med länderna i Afrika söder om Sahara. Sverige bidrar med kompetens och finansiering till Global Gateway-projekt och deltar i flera Team Europa-initiativ.

Stockholm den 2 april 2025

Benjamin Dousa